

Procitl jsem do doby hladu, znečištění a sociálního hříchu

Teologie | 25.6.2015 @ 9.00

Během posledních měsíců jsem začal objevovat Ameriku. Nešlo to hned a chvíli trvalo, než jsem si to v hlavě srovnal. Ještě i nyní usilovně přemýšlím o implikacích toho, nač jsem vlastně přišel. Začalo to, když jsem na podzim roku 2014 objevil blog [Holy Spirit Activism](#), který píše Micael Grenholm, mladý švédský anabaptista/charismatic. Většinou mě štvál. Je to chytrý kluk, o tom žádná, ale jeho články typu „první církve měla všechno společné“ a „Ježíš přikázal bohatému mladíkovi, aby všechno prodal“, se mi zdály a stále ještě zdají exegeticky katastrofální. V Lukáši 18 Ježíš neučí, že má každý vše prodat, ale že bohatý mladík selhal v 9.-10. přikázání, což měl napravit a nenapravit. První církve měla systém štědrého přerozdělování, ale nikdy

nekázala proti přiměřenému osobnímu majetku. S Grenholmem jsem se dokonce jednou chytl v komentářích pod článkem, který se mi jevil jako silně dezorientovaný. Po určité době jsem ale za Grenholmovou divokostí spatřil zdravý důraz na neokázalost, štědrost, pohostinnost a šetrnost, který jsem do té doby pokládal jen za úlet křesťanských restoracionických komunit.

Dalším bodem obratu u mne bylo svědectví mého děkana na CTS. Dr. David Courey v minulosti sloužil přes 20 let jako pastor letničního sboru v Kanadě. Vedlo se mu celkem dobře a sbor mu za ta léta vyrostl o několik set členů. V určitém bodě jej však jeho intelektuálně samostatná dcera konfrontovala v otázce služby potřebným, kterou jeho sbor, pokud se nepočítá podpora misionářů, toho času nevykonával. Pastorovi Coureymu to vrtralo v hlavě. Sociální práci přeci dělají liberálové, ne letniční, jejichž triumfalismus se orientuje na osobní víru, spasení a zázraky! Diskuse nejen s jeho dcerou však pastora Coureyho přivedly k zavedení služby chudým ve městě a celkový obrat v jeho myšlení jej vedl k dalšímu studiu letniční identity, které vyvrcholilo jeho nedávno publikovanou dizertací. Dr. Courey není jediným letničním teologem, který takto uvažuje. Podobné motivy spatřujeme u Steva Studebakera, který často hovoří o letniční teologii správcovství přírody nebo u vlajkového letničního teologa Amose Yonga, který hovoří o službě handicapovaným a o pohostinnosti.

Třetím bodem obratu pro mne byl kurz s dr. Martinem Mittelstadtem, který mne naučil, že pokud chtějí letniční zdůrazňovat křest v Duchu svatém jako zmocnění k charismatické službě, pak musí, s ohledem na starozákonní proroky a na narativní jednotu Lukáše a Skutků, v nemenší míře zdůrazňovat teologii utrpení, radosti, pohostinnosti, rovnosti mužů a žen ve službě, služby chudým a snižování osobního bohatství ve světě, v němž naši bližní trpí extrémní chudobou. Nutno podotknout, že když jsem seděl na Mittelstadtových přednáškách, nadšeně kvitoval jeho

teze a diskutoval s ním, jak to vše přinést za kazatelnu, nešlo o indoktrinaci mého nevyzrálého ducha, ale o zhmotnění dosud jen vágních leč existujících představ mého druhého volnomyšlenkářského já.

Z místa, na němž stojím v této chvíli, soudím, že Grenholmův neinformovaný entuziasmus, Coureyova valorizace Luterovy teologie kříže, Studebakerovo a Yongovo úsilí o kontemporární teologii a Mittelstadtova narativní teologie, jsou oddenky toho, co bych nazval **holistickým pojetím letniční identity** v současném světě. Nové formulace a důrazy nejsou v protikladu s dogmatickým rámcem, který sestavili naši předchůdci. Stále jsme arminiáni (až na dr. Coureyho :-), většinou bibličtí inerantisté, historičtí premilenialisté, atd. atp. Chceme jen říci, že rám bez obrazu je neúplný a že obraz samotný je potřeba vykreslit do popředí současnosti.

Čtvrtým bodem obratu je pro mne kniha *Bohatí křesťané v době hladu: Od blahobytu ke štědrosti*. Jejím autorem je Ron Sider, americký historik, teolog a především menonita. Ono především uvádím proto, že právě menonité/anabaptisté stojí mnohdy v čele hnutí za sociální spravedlnost. Dalším zářným příkladem je motivátor a vizionář komunitního života Shane Claiborne, který je mezi menonity rovněž vítán. Siderova kniha vyšla poprvé v roce 1977. Od té doby, jak sám píše, doznala řadu změn a její vydání z roku 2005 reflektuje obsáhlý feedback, jehož se mu dostalo. Jeho kniha se prodala v 400 000 výtiscích a jeho teologické a ekonomické úvahy se staly předmětem nadšeného souhlasu i sveřepého odporu. Já sám se, byť ne bez výjimky, počítám mezi Siderovy příznivce. Ron Sider není žádný výkřikoz nebo šarlatán. Své argumenty pečlivě dokumentuje a jeho tón je distinguovaný a pokorný. Pokud bych měl obsah knihy shrnout několika větami, napsal bych toto:

Životní styl Západu je závislý na vykořisťování rozvojových zemí, na devastaci životního prostředí a na bezohledném marketingu. Tyto základní pilíře života v moderních zemích jsou hříchem, což je patrné při jejich biblickém srovnání s pokyny pro společenství starozákonního Izraele a pro novozákonní církve. Hříchem je také neochota církve uplatnit biblické učení o majetku, zřící se tak pohodlí a vzít na sebe zodpovědnost za službu potřebným bližním v našem okolí i za změnu zlých struktur, které se podílejí na utlačování bližních po celém světě pro blaho západní civilizace.

Na závěr chci zdůraznit, pokud by to snad nebylo jasné z předchozího: Když hovořím o radikální sociální etice, nehovořím o nějaké volitelné aktivitě, ale o životně důležité součásti letniční identity. Jde o spojené nádoby. Předběžně se domnívám, že pokud se letniční touto etikou neřídí, pak si v důsledku protirečí. Jednoduše řečeno: Lamborghini se nemodlí v jazycích! V tomto článku jsem neuvedl samotné argumenty, ale pouze cestu, která mne k mému přesvědčení přivedla. Zdá se, že nejsem sám. Uznávám, že argumenty a myšlenky křesťanských sociálních aktivistů je potřeba zvážit Božím slovem a zdravým rozumem. Začínám ale být silně přesvědčen, že letniční identita v době hladu, znečištění a hrabivosti Západu, se musí formovat vstříc radikální biblické sociální spravedlnosti.

